

ÎNCHEIERE

6 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Prascovia Sibova,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Sibova, Dmitri Sibov și Valentina Trohina împotriva Prascoviei Sibova și notarului Rita Jîntica, intervenient accesoriu Serghei Belicci, cu privire la atribuirea cotelor părți ideale din bunul imobil, a cotelor părți din cota parte socială, obligarea notarului de a elibera certificate și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă:

La 20 martie 2018, Tatiana Sibova, Dmitri Sibov și Valentina Trohina au depus cerere de chemare în judecată împotriva Prascoviei Sibova și notarului Rita Jîntica, intervenient accesoriu Serghei Belicci, prin care au solicitat:

- determinarea cotelor-părți ideale ce revin fiecăruia din coproprietarii apartamentului situat în xxxxx, nr. cadastral xxxxx și anume, $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală reclamantei Tatiana Sibova, $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală reclamantului Dmitrii Sibov și $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală reclamantei Valentina Trohina, precum și, atribuirea a $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală ce aparține defunctului Gheorghii Sibov între moștenitorii Tatiana Sibova a câte $\frac{1}{12}$ cotă-parte ideală; Dmitri Sibov a câte $\frac{1}{12}$ cotă-parte ideală și Prascovia Sibova a câte $\frac{1}{12}$ cotă-parte ideală;

- obligarea notarului Rita Jîntica de a elibera reclamantei Tatiana Sibova certificatul cu privire la dreptul de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună în devălmășie în privința a 10 % cotă-parte socială din SRL „Adamant”;

- împărțirea (determinarea) cotei-părți ideale de 10 % cotă-parte socială din SRL „Adamant” ce aparține defunctului Gheorghii Sibov între moștenitorii legali Tatiana Sibova - 3,33 %, Dmitri Sibov - 3,33 %, Prascovia Sibova - 3,33 %;

-obligarea notarului Jîntica Rita de a elibera reclamantei Tatiana Sibova și reclamantului Dmitrii Sibov certificat de moștenitor legal în privința $\frac{1}{12}$ cotă-parte ideală fiecăruia, din apartamentul situat în xxxxx, nr. cadastral xxxxx, precum și în privința cotei-părți sociale din SRL „Adamant” a câte 3,33 % lui Dmitri Sibov și 3,33 % reclamantei Tatiana Sibova;

- compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, s-a indicat că la 10 iunie 2006 a decedat Gheorghii Sibov. În calitate de moștenitori de clasa întâi au rămas: Tatiana Sibova (soția defunctului), Dmitri Sibov (fiul defunctului) și Prascovia Sibova (mama defunctului). Toți moștenitorii respectivi au acceptat moștenirea în termen de 6 luni, prin depunerea declarației notariale.

Patrimoniul succesoral al defunctului Gheorghii Sibov este constituit din următoarele bunuri: cota-parte nedeterminată din apartamentul situat în xxxxxx (în care există 4 coproprietari Tatiana Sibova, Dmitri Sibov, Valentina Trohina, Gheorghii Sibov), precum și cota-parte din proprietatea comună în devălmășie dobândită de soții Tatiana Sibova și Gheorghii Sibov în timpul căsătoriei: 20 % cotă-parte socială din SRL „Adamant” (10 % a soției Tatiana Sibova și 10 % a defunctului Gheorghii Sibov).

S-a invocat că notarul Rita Jintica nu poate elibera certificatul de moștenitor și definitivă procedura succesorală din motivul necesității de prezentare a tuturor moștenitorilor Tatiana Sibova, Dmitri Sibov și Prascovia Sibova. În contextul procedurii succesorală, notarul urmează să determine prin acordul comun scris al părților că fiecare din cei 4 coproprietari ai apartamentului situat în xxxxx, îi revine câte $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală.

Aceasta este necesar deoarece în timpul privatizării apartamentului nu s-au stabilit cotele ideale ce revin fiecărui coproprietar. Ulterior, trebuie separată cota-parte din proprietatea comună în devălmășie ce îi revine soției Sibova Tatiana (10 % cotă-parte socială din SRL „Adamant”), de patrimoniul succesoral al defunctului Gheorghii Sibov (10 % cotă-parte socială din SRL „Adamant”).

Totodată, notarul urmează să stabilească cota-parte ideală ce îi revine fiecărui moștenitor legal în următoarea ordine: $\frac{1}{4}$ cotă-parte din apartament ce îi aparține defunctului Gheorghii Sibov trebuie să fie împărțită la cei trei moștenitori Tatiana Sibova, Dmitri Sibov și Prascovia Sibova a câte $\frac{1}{12}$ la fiecare; 10 % cota-parte socială ce îi aparține defunctului Gheorghii Sibov trebuie împărțită la cei trei moștenitori Tatiana Sibova, Dmitri Sibov și Prascovia Sibova a câte 3,33 % fiecare.

Însă toate aceste acțiuni nu pot fi realizate din simplul motiv că Prascovia Sibova nu se prezintă la notar în mod intenționat, deși a fost somată de multiple ori, inclusiv se eschivează de la primirea notificărilor scrise din partea reclamantei Tatiana Sibova, fapt confirmat prin cele 3 scrisori adresate pârâtei, iar notarul Rita Jintica refuză eliberarea certificatului de moștenitor în lipsa pârâtei Prascovia Sibova.

Prin hotărârea din 5 iunie 2018 a Judecătoria Cahul, sediul central, s-a admis acțiunea.

S-a atribuit din bunul imobil cu nr. cadastral. xxxxx, situat în xxxxx, cotele părți ideale după cum urmează:

- $\frac{1}{4}$ cotă parte ideală după Tatiana Sibova,
- $\frac{1}{4}$ cotă parte ideală după Dmitri Sibov,
- $\frac{1}{4}$ cotă parte ideală după Valentina Trohina,
- $\frac{1}{4}$ cotă parte ideală după Gheorghii Sibov.

S-a atribuit din cota parte de $\frac{1}{4}$ ce-i revine defunctului Gheorghii Sibov, bunul imobil cu nr. cadastral. xxxxx, situat în xxxxx, cotele părți ideale după cum urmează:

- $\frac{1}{12}$ cotă parte ideală după Tatiana Sibova,
- $\frac{1}{12}$ cotă parte ideală după Dmitri Sibov,

- 1/12 cotă parte ideală după Valentina Trohina,

S-a atribuit din cota de 10 % din capitalul social al SRL „Adamant” xxxxx ce aparține defunctului Gheorghi Sibov, cote părți după cum urmează:

- 3,33 % cotă parte socială după Tatiana Sibova,

- 3,33 % cotă parte socială după Dmitri Sibov,

- 3,33 % cotă parte socială după Prascovia Sibova.

S-a obligat notarul Rita Jîntica să elibereze Tatianeii Sibova, certificat privind dreptul de proprietate comună în devălmășie asupra cotei părți de 10 % din capitalul social al SRL „Adamant”.

S-a obligat notarul Rita Jîntica să elibereze Tatianeii Sibova, certificat de moștenitor legal asupra cotei părți de 3,33 % din capitalul social al SRL „Adamant” xxxxx.

S-a obligat notarul Rita Jîntica să elibereze lui Sibov Dmitri, certificat de moștenitor legal asupra cotei părți de 3,33 % din capitalul social al SRL „Adamant” IDNO10036003007361.

S-a obligat notarul Rita Jîntica să elibereze Tatianeii Sibova, certificat de moștenitor legal asupra cotei părți de 1/12 cotă parte ideală din bunul imobil cu nr. cadastral. xxxxx, situat în xxxxx.

S-a obligat notarul Rita Jîntica să elibereze lui Sibov Dmitri, certificat de moștenitor legal asupra cotei părți de 1/12 cotă parte ideală din bunul imobil cu nr. cadastral. xxxxx, situat în xxxxx.

S-a încasat de la Prascovia Sibova în beneficiul Tatianeii Sibova cheltuielile de judecată în mărime de 2 366 de lei pentru taxa de stat achitată și suma de 4 000 lei, pentru serviciile de asistență juridică.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță determinat cercul de moștenitori legali ce dispun de dreptul la câte o cotă parte din patrimoniul succesoral rămas după decesul lui Gheorghi Sibov, aceștia fiind soția Tatiana Sibova, feciorul Dmitri Sibov și mama Prascovia Sibova.

Totodată instanța de judecată a constatat că Valentina Trohina care nu este succesorul lui Gheorghi Sibov, dispune de cotă parte din bunul imobil nr. 28 situat în xxxxx.

A concluzionat că acțiunea urmează a fi admisă, or în cazul în care moștenitorul lui Sibov Gheorghi și anume mama acestuia, Prascovia Sibova, refuză să se prezente la notar pentru a accepta moștenirea, reclamantii dispun de dreptul de a solicita determinarea cotelor părți din bunul comun în devălmășie pe cale judecătorească.

De asemenea, prima instanță a remarcat că refuzul notarului nu este datorat unor acțiuni neîntemeiate sau ilegale ale notarului ci cadrului legal care limitează competența notarului de a efectua anumite acțiuni.

La 18 iulie 2018 Prascovia Sibova a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea integrală a ei, cu emiterea unei hotărâri noi prin care să fie scoasă de pe rol cererea reclamantilor din motivul nerespectării procedurii de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară.

Prin decizia din 22 mai 2019 a Curții de Apel Cahul, s-a respins cererea de apel depusă de Prascovia Sibova și s-a menținut hotărârea din 5 iunie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul central.

La 14 august 2019, Prascovia Sibova a declarat recurs împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei în

partea prin care s-au încasat cheltuielile de judecată, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care cheltuielile să fie încasate de la notarul Rita Jîntica.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, invocând că sunt neîntemeiate și pasibile de a fi casate.

A menționat că nu este de acord cu soluția instanțelor inferioare de judecată în partea ce privește recuperarea de la ea, pensionară în vârstă de 89 de ani și unul dintre pârâții în această cauză, a tuturor cheltuielilor de judecată suportate de către reclamanti, în ciuda faptului că ea nu a contestat niciodată mărimea cotelor pârâți din masa succesorală rămasă după decesul fiului ei Grigori Sibov.

Recurenta a indicat că instanțele de judecată au ignorat prevederile art. 94 din Codul de procedură civilă, după ce au încasat de la un sigur pârât toate cheltuielile de judecată în sumă de 6 366 de lei, dintre care 2 366 de lei cu titlu de taxă de stată. Totodată nu este clar cum și cine a stabilit suma de 4 000 lei pentru asistență juridică acordată reclamantilor.

La fel, a menționat că instanțele de judecată neîntemeiat au concluzionat că a primit de la Tatiana Sibova cererile prealabile prin care i s-a propus să încheie tranzacția de împăcare la notarul Rita Jîntica, în partea ce ține de partajarea patrimoniului succesoral și a capitalului statutar din SRL „Adamant”, deoarece acestea, nu i-au fost înmânate, iar avizele de recepție nu au fost semnate.

Totodată, în conformitate cu art. 4516 din Codul civil, era cunoscut cine și în ce mărime va moșteni patrimonial succesoral după decesul fiului ei, precum și mărimea cotelor părți din capitalul statutar din SRL „Adamant”, nefiind necesar ca reclamantii să se adreseze în instanța de judecată.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Cahul a expediat participanților la proces decizia integrală la data de 20 iunie 2019 (f.d. 219), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurenta Prascovia Sibova la materialele dosarului lipsește. Totodată în cererea de recurs a indicat că aceasta a fost recepționată la 25 iunie 2019. Astfel, se constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 8 august 2019 în adresa intimațiilor a fost expediată copia cererii de recurs depuse Prascovia Sibova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

Însă, în termenul stabilit intimației nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3

judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Prascovia Sibova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Prascovia Sibova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari